

Obsah

1. Úvod do problematiky 5

2. Dítě s problémy školního neprospěchu 16

2.1. Příčinou školního neprospěchu je snížená úroveň inteligence 18

2.2. Příčinou školního neprospěchu je nerovnoměrné nadání 22

2.3. Příčinou školního neprospěchu není nedostatek nadání 27

2.3.1. Vývojové změny jako riziko školního neúspěchu 27

2.3.2. Závislost školního úspěchu na somatickém stavu dítěte 31

2.3.3. Závislost školního prospěchu na psychickém stavu a vlastnostech dítěte 34

3. Neklidné dítě (syndrom hyperaktivity, hyperkinetický syndrom) 40

3.1. Diferenciální diagnostika hyperaktivity 46

3.1.1. Hyperaktivita jako důsledek lehkého organického poškození mozku (lehká mozková dysfunkce) 47

3.1.2. Hyperaktivita jako důsledek deprivace v oblasti potřeby citové jistoty a účelného učení 54

3.1.3. Hyperaktivita jako důsledek pozdější zátěže (neklid jako jeden z neurotických projevů) 58

4. Dítě s problémovým a poruchovým chováním (porušující sociální normy) .. 61

4.1. Vývojová podmíněnost typu problémového a poruchového chování 61

4.2. Agrese jako obecná a základní pudová tendence 63

4.3. Základní charakteristika poruchového chování 67

4.4. Konkrétní projevy problémového a poruchového chování 71

4.5. Osobnost dítěte s poruchami chování 84

5. Dítě s citovými problémy 88

5.1. Nejvýznamnější negativní emoce dětského věku 91

5.1.1. Úzkost a úzkostnost 92

5.1.2. Strach 94

5.1.3. Smutek a deprese 97

5.2. Diferenciální diagnostika citových poruch 99

5.2.1. Citová deprivace a subdeprivace v raném dětství 99

5.2.2. Týrané a zneužívané dítě 105

5.2.3. Neurotické projevy v dětském věku 109

6. Dítě s komunikačními problémy 121

6.1. Verbální komunikační poruchy 123

6.2. Neverbální komunikace a její odchylky 131

6.3. Charakteristické rysy osobnosti vadně mluvícího dítěte 136

7. Problém handicapovaného dítěte a jeho integrace v běžné škole	140
7.1. Sociokulturní handicap jako školní problém	141
7.2. Zdravotní handicap jako školní problém	146
7.3. Integrace handicapovaných dětí ve škole a její problémy	155
8. Seznam literatury	167